

LIIKENNEVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä syyskuuta 1998 lähettänyt liikennevaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (HE 120/1998 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta on antanut asiasta lausunnon

(HaVL 26/1998 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen ja hallitussihteeri Maija Audejev, liikenneministeriö
- erikoissuunnittelija Erkki Wuoma, sisäasiainministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutetun toimisto..

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tieliikenteen tietojärjestelmästä annettua lakia. Laki saatettaisiin vastaamaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (95/46/EY). Lisäksi otettaisiin huomioon vuonna 1995 voimaan tullut perusoikeussäännöksiä koskeva hal-

litusmuodon muutos ja tehtäisiin muita vähäisiä muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Se on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan aikaisintaan samanaikaisesti eduskunnan käsiteltävänä olevan henkilötietolain kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esi-

tykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Hallituksen esityksen taustana on hallituksen esitys henkilötietolaiksi (HE 96/1998 vp). Henkilötietolailla saatettaisiin henkilötietojen keräämistä, tallentamista, käyttöä ja luovuttamista koskeva yleislainsäädäntö vastaamaan tietosuojadirektiiviä (95/46/EY).

Hallituksen esityksen laiksi tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (HE 120/1998 vp) tarkoitus on saattaa tieliikenteen tietojärjestelmä vastaamaan tietosuojadirektiiviä. Laissa viitattaisiin ehdotettuun henkilötietolakiin (/) kumottavaksi ehdotetun henkilöreki-sterilain sijasta.

Ehdotettu voimaantuloaika tälle muutokselle on 1.3.1999. Erityisen tärkeätä on vielä, että laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti tai myöhemmin kuin ehdotettu henkilötietolaki.

Hallintovaliokunta on antanut liikennevaliokunnalle asiasta lausunnon (HaVL 26/1998 vp). Hallintovaliokunta on esittänyt, että 12 a §:n 2 kohdassa viitattaisiin suoraan eduskunnan käsiteltävänä olevan henkilötietolain tiettyyn säännökseen (13 §:n 1 momentin 1—3 kohtaan).

Lainkäyttäjän kannalta on perusteltua, että 12 a §:n 2 kohtaan lisätään selkeä viittaus valmisteilla olevaan henkilötietolakiin. Edellä olevan perusteella liikennevaliokunta kannattaa hallintovaliokunnan tekemää muutosehdotusta.

Hallintovaliokunta on esittänyt 18 §:n 2 momentin selkeyttämistä siten, että siinä mainittaisiin valmisteilla olevan henkilötietolain täsmällinen säännös. Liikennevaliokunta pitää tärkeänä, että lain rangaistussäännös on täsmällinen. Valiokunnan käsityksen mukaan on perusteltua muuttaa lakiehdotusta hallintovaliokunnan muutosesityksen mukaiseksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) .

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tieliikenteen tietojärjestelmästä 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun lain (819/1989) 12 b §, sellaisena kuin se on laissa 1595/1995,

muutetaan 6 §, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentin 2, 5, 6 ja 8 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 12 a §, 13 §:n 2 momentin 9 kohta ja 4 momentti, 14 §:n 1 ja 3 kohta sekä 18 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi mainitussa laissa 1595/1995, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentin 2, 5, 6 ja 8 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 12 a §, 13 §:n 2 momentin 9 kohta, 14 §:n 1 ja 3 kohta sekä 18 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 13 §:n 4 momentti laissa 627/1997, sekä

lisätään 13 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1595/1995, uusi 1 a kohta seuraavasti:

6, 9, 10, 11 ja 12 §
(kuten HE)

12 a §

Henkilötunnuksen luovutus ajoneuvorekisteristä

Ilman rekisteröidyn suostumusta saa henkilötunnusta käyttää tietojen luovutuksen perusteena tai henkilötunnuksen luovuttaa ajoneuvorekisteristä vain:

(1 kohta kuten HE)

2) kun henkilön yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää siten kuin henkilötietolain (/) 13 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään ; taikka

(3 kohta kuten HE)

13 ja 14 §
(kuten HE)

18 §

Rangaistusseuraamukset

— — — — —
Rangaistus tässä laissa mainittuihin rekistereihin kohdistuvasta tietomurrosta säädetään rikoslain 38 luvun 8 §:ssä ja tällaiseen rekisteriin kohdistuvasta henkilörekisteririkoksesta mainitun luvun 9 §:ssä sekä henkilörekisteririkkomuksesta henkilötietolain 48 §:n 2 momentissa.

Voimaantulosäännös
(kuten HE)

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pauli Saapunki /kesk
vpj. Esko-Juhani Tennilä /va-r
jäs. Klaus Bremer /r
Tarja Filatov /sd
Seppo Kanerva /kok
Kalevi Lamminen /kok
Kari Myllyniemi /kesk

Raimo Mähönen /sd
Reino Ojala /sd
Jorma Rantanen /sd
Pekka Saarnio /vas
Helena Vartiainen /sd
Raimo Vistbacka /ps
vjäs. Tauno Pehkonen /skl.